

Siunnersuut: Suiaassuseqatiminnik atoqateqartartut allatulli meeravissiartaarsinnaalernissaat siunertaralugu aappariittut nalunaarsorneqartarneq pillugu inatsisip allangortinnissaa siunertaralugu danskit naalagaaffiannut Naalakkersuisut saaffiginneqqullugit, peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortat Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit aamma Justus Hansen, Demokraatit)

Akissuteqaat, siullermeerneqarnera
(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

1. Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut Siulilttaasuata aallaqqaasiutitut siunnersuut pillugu qujassuteqarusuppoq.

1996-imi Kalaallit Nunaanni aappariittut nalunaarsorneqartarneq periarfissaqalerpoq. Aappariittut nalunaarsorneqartut aappariit allat assigalugit pisinnaatitaaffeqalerput. Ataasiakkaanilli ilanngussaqanngitsoortoqarpoq. Aappariittut nalunaarsorsimasut suiaassuseqatiginngisaminnik aappaqartutut meeravissiartaarsinnaalernissaminnik periarfissinneqanngillat.

2009-mili aappariittut nalunaarsorsimasut aappamik meeraannik meeravissiartaarsinnaanngorput, tamannali aatsaat pisinnaalluni meeravissiartaariniarneqartoq nunamit allameersuunngippat.

Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqtigaat, suiaassuseqatiminnik atoqateqartartut suiaassuseqatiginngisaminnik atoqateqartartutulli meeqlanik toqqissisimasumik pitsasumillu peroriartortitsisinnaanerarmagit.

Siusinnerusukkut eqqartorneqareersimavoq, aappariittut nalunaarsorneqarsimasut meeravissiartaarnissaannut akuersissuteqartarnerup nunanit allanit meeravissiartaarniartarnermi ajornartorsiutaasarnera. 2003-mili Europami nunat arlallit, taakkununnga ilaatigut ilaallutik Sverige, Island aamma Tuluit Nunaat, aappariittut nalunaarsorsimasut nunanit allanit meeravissiartaarsinnaanerannik akuersissuteqartalerput. Danmarkimi inatsimmik allanngortitsinermut atatillugu nunani taakkunani oqartussat ilisimatitsissutigaat, nunamut pineqartumut aappariittut nalunaarsuisarneq meeravissiartaartitsarnermi ajoqtaasimanngitsoq. Nunanit allanit meeravissiartaarniartunut piumasqaateqartarnikkut meeravissiartaartarneq pisarpoq. Nunat taakkua taamaasillutik aappariittut nalunaarsorsimasunut, kisermaanut, avinnikunut il. il. meeravissiartaarnissaq itigartitsissutigisinnavaat. Killilersuinerit taamatut ittut aappariit suiaassuseqatiginngisaminnik aappallit kalluanngilaat. Siusinnerusukkut tamanna ajornartorsiutaasimasoq ajornartorsiutaajunnaarsimasutut isigineqartariaqarpoq.

Kalaallit Nunaat nunarsuarmi suiaassuseqatiminnik atoqateqartartut suiaassuseqatiginngisaminnik atoqateqartartunut naleqqiullugit pisinnaatitaaffiisa tungaasigut siuarsimasorujussuuvoq. Tamanna tullusimaarutissaraarput. Taamaammat Naalakkersuisut nuannaarutigalugu siunnersuutigineqartoq tapersorsorpaat, taamaaliornikkut suiaassuseqatiginngisaminnik atoqateqartartut ullumikkuminngaanniit inatsisitigut

pitsaanerusumik inissimalernissaat aammalu suaassuseqatiginngisamik atoqateqartartut pisinnaatitaaffigisaasa assinginik pisinnaatitaaffeqalernissaat qulakkeerneqassamat.

Aappariittut nalunaarsorsimasut pillugit inatsit Kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarsimavoq. Aappariittut nalunaarsorsimasut meeravissiartaarnissaannut akuersissutip allanngortinnejarnissaa peqqussutip taassuma allanngortinnejarnissaanik piumasaqaatitaqarpoq. Aappariittut nalunaarsorsimasut pillugit inatsit toqqaannartumik allanngortinnejarnissaanngilaq. Taamatut allannguinikkut Naalakkersuisut tapersorpaat, aappariittut nalunaarsorneqartarneq pillugu Kunngip peqqussutaata allanngortinnejarnissaa pillugu danskit naalakkersuisuinut saaffiginnittoqassasoq.